

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה
המכון הווטרינרי ע"ש קמרון, בית דגן

הרעלת אבוקדו בכבשים ועיזים

ד"ר שמוליק זמיר, רופא צאן שו"ט

מידי פעם שואלים אותי מגדלי צאן האם ניתן להאכיל את הכבשים / עיזים שלהם בפרי האבוקדו ו/או בעלי עץ האבוקדו. תשובתי היא חד משמעית: לא!! אין להאכיל כבשים ועיזים בפרי האבוקדו בעלי וענפי העץ או בזרעים שלו.

האבוקדו (*Persea americana*) רעיל לצפורים וליונקים רבים, הוא גורם לנמק בשריר הלב של בע"ח אלו ובבע"ח נחלבים הוא עשוי לגרום לדלקת עטין סטרילית.

יש להמנע גם מהאכלת הכלבים שבדיר (ובכלל) בפרי האבוקדו שכן בספרות מתואר מקרה בו נגרם נזק ללבם של שני כלבים אחרי שאכלו את פרי האבוקדו. פרי האבוקדו, העלים, הגבעולים והזרעים רעילים לבע"ח כשהעלים הם הרעילים ביותר.

זני האבוקדו שארץ מוצאם גואטמלה נמצאו קשורים לרוב מקרי ההרעלה.

החומר הרעיל באבוקדו נקרא persin, מנגנון הפעולה שלו איננו ידוע.

נמצא כי עיזים נחלבות שהואבסו בכמות של 20 גר/ ק"ג של עלי אבוקדו פיתחו דלקת עטין חמורה, האבסה של 30 גר/ ק"ג עלים גרמה לעיזים נזק בלב.

כשלון לב חריף (אקוטי) נגרם לכבשים שהואבסו עלי אבוקדו בכמות של 25 גר/ ק"ג למשך 5 ימים, בעוד ש- 5.5 גר/ ק"ג של עלים שהואבסו למשך 21 ימים, או 2.5 גר/ק"ג למשך 32 ימים גרמו באותן כבשים לאי ספיקת לב כרונית.

הרעל persin שנמצא באבוקדו גורם לנמק ודמום בתאי האפיתל בעטין של בע"ח נחלבים ולנמק בתאי הלב.

סימנים קליניים: בעיזים וכבשים נחלבות נגרמת דלקת עטין תוך 24 שעות מהחשיפה לאבוקדו, דלקת שגורמת לירידה של עד 75% בתחלובה.

העטינים שנפגעו הופכים קשים ונפוחים וההפרשה מהם הופכת מימית והיא מכילה גושי גבן.

נמצא כי בהאבסת כמויות קטנות של אבוקדו, התחלובה מגינה מפני פגיעה בלב.

בכבשים ועיזים לא נחלבות, או במקרי האבסה של כמויות גדולות של אבוקדו עשויה להתפתח אי ספיקת לב תוך 24-48 שעות, שעשויה להתבטא קלינית בעייפות, קשיי נשימה, בצקת תת עורית, ריריות כהות (ציאנוזיס) שעול, קשיי תנועה ומוות.

בבדיקה שלאחר המוות נמצא אודם ובצקת ברקמת העטין כשתכולת העטין מימית והיא מכילה גושי גבן.

בבע"ח שסבלו מאי ספיקת לב נמצא גודש דם בריאות ובכבד לעתים עם בצקת תת עורית, יתכן ובחלל הבטן

ימצא נוזל חופשי וכן בכיס הלב (pericard) וחלל החזה. תתכן בצקת בראות.

על הלב ניתן לראות פסים בהירים (מה שעשוי להזכיר tiger heart הנגרם ע"י וירוס הפה וטלפיים, או פגיעה ע"י יונפורים).

ברקמת העטין ניתן למצוא נמק של האפיתל המפריש, עם בצקת ודמומים בין תאיים.

בתאי הלב ניתן למצוא נמק, כשהוא בולט ביותר בקירות החדרים והמחיצה ביניהם, יתכנו דימומים ובצקת במחיצות בין התאים.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה
המכון הווטרינרי ע"ש קמרון, בית דגן

אבחון : אבחון ההרעלה יעשה בד"כ עפ"י ההסטוריה של חשיפה לאבוקדו וע"פ הסימנים הקליניים.
לא קיימות היום בדיקות מעבדה ספציפיות לאשור האבחנה.

טיפול : לא קיים טיפול ספציפי במקרי הרעלה. במקרי דלקות עטין ניתן לטפל בחומרים נוגדי דלקת (NSAID) על מנת להקל על בעי"ח.
הטיפול במקרי כשלון לב מורכב יותר והוא כולל תרופות המשפיעות על קצב ועוצמת ההתכווצות של הלב ותרופות משתנות.

לסיכום : המנעו מהאכלת עדריכם בפרי האבוקדו בעליו, ענפיו וזרעיו של העץ, אפילו אם "זכיתם" לקבלם משכנכם חינם אין כסף, הנזק שיגרם לכם בכל מקרה יהיה גדול יותר מהתועלת שבהאכלת האבוקדו.